

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЧИТЕЦЬКЕ МИСТЕЦТВО ДІАСПОРИ

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітня кваліфікація: магістр перформативного мистецтва
(сценічне мистецтво)
Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 08 від «03» вересня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Читецьке мистецтво діаспори
Рівень вищої освіти	Магістр
Викладач (-і)	Кукуруза Надія Вікторівна
Контактний телефон викладача	+380951968302
E-mail викладача	nadiia.kukuruza.nv@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, семінарські, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні, групові
2. Анотація до курсу	
<p>Творчі здобутки митців українського зарубіжжя, зокрема в площині читецького мистецтва, їхній внесок у суспільно-громадську, театральну-концертну, педагогічну діяльність в поєднанні з багатовекторними мистецькими напрямками – важливий складник, що сприяє збереженню і розвитку національних традицій українського читецького мистецтва, новаторських засад мистецтва художнього слова діаспори, сприяє критичному й об'єктивному висвітленню проблем сучасного мистецтва в наукових дослідженнях та в медіа. Мистецтво діаспори актуалізує культурний діалог України і держав зарубіжжя, суттєво впливає на їхнє зближення, спільні пошуки нових шляхів розвитку мистецької творчості. Тому ознайомлення з творчістю митців/аматорських колективів в ділянці художнього слова крізь призму історії культури і мистецтва української діаспори, творчої спадщини театральних колективів, окремих постатей (режисерів/акторів/читців/керівників мистецьких шкіл і театральних гуртків), експериментальні пошуки на сучасному етапі, досвід співробітництва у театральній/читецькій сфері під час російсько-української війни сприятимуть поглибленому розвитку фахової компетентності магістрантів спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни полягає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – в освоєнні загальних теоретичних знань в площині історії, культури і мистецтва української еміграції (етапи еміграції, основні культурно-мистецькі осередки, розвиток театральну-концертної діяльності, співпраця з представниками суміжних видів мистецтв і літератури (драматургія), театрознавцями; – вмінні аналізувати мистецтво художнього слова в діяльності професійних митців і митців-аматорів (художнє слово, розмовний жанр на естраді), фоноархівні аудіозаписи в контексті відповідностей жанрово-стильовим особливостям твору з дотриманням орфоепічних і дикційних норм українського сценічного мовлення; – набутті теоретико-практичних навичок щодо аналізу сценічного виконання творів читецького мистецтва; <p>Вивчення дисципліни забезпечує формування у студентів потребу і вміння самостійно використовувати набуті знання для підвищення ефективності своєї професійної діяльності – виконавської та педагогічної.</p> <p>Студент повинен отримати уявлення про можливості і шляхи зв'язку знання про культуру і мистецтво української діаспори, зокрема читецьке, з фаховими теоретичними та історичними дисциплінами.</p> <p>Предмет дисципліни – еволюція культури і мистецтва, жанрово-стильові особливості читецького мистецтва української діаспори періоду ХХ – початку ХХІ сторіччя.</p>	
3. Мета і цілі курсу	
<p>Мета викладання дисципліни – висвітлення загальної картини культурно-мистецького життя української діаспори упродовж ХХ – початку ХХІ ст. та формування системи знань про її складники.</p>	

Завдання навчальної дисципліни «Читецьке мистецтво діаспори»:

- відтворити загальні процеси еволюції культури та мистецтва української діаспори та встановити періодизацію процесу в контексті еміграційних хвиль;
- визначити структуру культури і мистецтва української діаспори як складника системи української культури;
- розкрити специфіку культурно-мистецького життя українського зарубіжжя;
- висвітлити основні форми творчої діяльності українців за кордоном відповідно до різновидів і форм мистецтва художнього слова (театралізовані дійства, поетичний театр, художнє слово, літературна естрада, конференс, ревію і т. д.);
- ознайомити із творчістю театральних митців української діаспори (тематичний, архетипний, стильовий та жанровий аналіз);
- проаналізувати наукові мистецтвознавчі, театрознавчі здобутки в українському зарубіжжі;
- визначити роль сценічного мистецтва української діаспори у розвитку національної культури в історичному та загальнокультурному контексті.

Як вагомий складник частини мистецької освіти «Читецьке мистецтво діаспори» сприяє розвитку у студентів художньо-естетичного мислення, широкому гуманітарному підходу до предмету вивчення, розуміння художньої специфіки різних видів культури і мистецтва з огляду на їхню специфіку функціонування в межах іноетнічного середовища.

Місце дисципліни в процесі навчання визначається як вибіркове – за самостійним вибором студента.

4. Компетентності

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій

ЗК 14. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

K20. Здатність до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад культурно-мистецьких процесів.

K24. Здатність брати участь у громадських дискусіях, пов'язаних з питаннями історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій його розвитку.

K26. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій в т.ч. і на міжнародному рівні.

Програмні результати навчання

ПР01. Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.

ПР04. Вміти вільно вести іноземними мовами бесіду-діалог за фахом; перекладати фахові тексти без словника.

ПР05. Вміти здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, вільно застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності.

ПР10. Вміти застосовувати й удосконалювати навички міжособистісної взаємодії.

ПР17. Знати історію відповідної галузі світового й українського сценічного мистецтва, особливості організації сценічної справи у межах різних історичних (культурних) епох.

ПР18. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрями) у розвитку музики, літератури, образотворчого мистецтва, кіно; історичні та сучасні факти про життя і творчість видатних особистостей у сфері мистецтва.

ПР19. Вміти оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва.

ПР20. Вміти орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

ПР25. Брати участь у розробці й реалізації просвітницьких проєктів, спрямованих на популяризацію історичних досягнень українського й світового сценічного мистецтва, пропагувати високохудожні витвори сучасного мистецтва.

5. Результат навчання Після завершення курсу студент

Знатиме:

– загальні процеси еволюції культури і мистецтва української діаспори, періодизацію процесу в контексті еміграційних хвиль;

- структуру культури і мистецтва української діаспори як складника системи української культури;
- специфіку культурно-мистецького життя українського зарубіжжя;
- основні форми творчої діяльності українців за кордоном відповідно до різновидів і форм сценічного/читецького мистецтва (театралізовані дійства, поетичний театр, художнє слово, літературна естрада, конференс, ревью і т. д.);
- специфіку організації театральної-концертної діяльності;
- творчість театральних митців української діаспори в ділянці мистецтва художнього слова (тематична, архетипна, стильова, жанровий аналіз);

Вмітиме:

- застосовувати досвід творчої адаптації в іноетнічному середовищі, в організації театральної справи, гастрольної діяльності аматорських гуртків чи театральних колективів;
- застосовувати досвід творчої співпраці театральних діячів української діаспори з представниками мистецьких професій з іноетнічного середовища.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	60
	90

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
II	Спеціальність В6 Перформативні мистецтва	1	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

II семестр

Змістовий модуль 1

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні/семінарські і заняття	Самостійна робота
Тема 1. Завдання курсу. Еміграція, її причини, напрями. Історичні хвилі еміграції українців. Діаспора як соціокультурне явище і системне утворення. Основні поняття і терміни.	2		4
Тема 2. Основні географічні ареали розселення українців у світі упродовж ХХ –	2		4

початку ХХІ ст.: історія формування, країни проживання, самоорганізованість українських осередків.			
Тема 3. Загальна класифікація і специфіка розвитку різних видів мистецтва в культурі української діаспори. Візуальні, часові, візуально- часові види мистецтва українського зарубіжжя.	2		4
II семестр Змістовий модуль II			
Тема 4. Театральне мистецтво української діаспори Першої і Другої хвилі еміграції. Особливості організації виконавства в ділянці мистецтва художнього слова.	2		4
Тема 5. Перший професійний читець на теренах Польщі і Галичини 20–40-х рр.. Ю. Генік- Березовський. Репертуарна афіша. Аналіз мовлення за аудіозаписами.		4	
Тема 6. Сценічне мистецтво в українській діаспорі Третьої хвилі еміграції. Внесок українських мовознавців: П. і Б. Ковалевих у розвиток базових знань з техніки й виразності слова (посібник «Мистецтво слова». Художнє слово в табірних театрах в	2		6

післявоєнній Європі.			
Тема 7. Український театр в США, Канаді й Австралії після Другої світової війни. Театр Слова Й.Гірняка і О. Добровольської. Аналіз художнього слова у творчості Гірняка і Добровольської за аудіозаписами.		2	8
Тема 8. Різновиди і жанри сценічного мистецтва (літературний театр естрадні жанри ревію, конферанс. Аналіз мовлення письменника М. Понеділка за аудіозаписами. театралізовані видовища).		2	8
Тема 9. «Студія Мистецького Слова» Л. Крушельницької	2		4
Тема 10. Театральне мистецтво Четвертої хвилі еміграції. Український драматичний театр у Нью-Йорку Івана Бернацького. Мистецтво художнього слова у творчості І. Бернацького. Поетичний театр «Істина» Л. Митничук в Чикаго. Аналіз за відеозаписами.		4	4
Тема 11. Художнє слово в літературно-поетичних виставах «Заграви» Й. Терлецького в Торонто. Аналіз за відеозаписами.		2	4
Тема 12. Художнє слово в		2	4

експериментальних літературно-музичних виставах театру АУТ М.-Р. Стеха. Експериментальний театр «ЛАМАМА» у Нью-Йорку. Творчість Вірляни Ткач. Аналіз за відеозаписами.			
Тема 12. Мистецтво художнього слова у творчості А. Василенка.	2		6
Заг. :	14	16	60
7. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника і Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.docx.pdf.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.</p> <p>Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <p>Оцінка для заліку</p> <p>90 – 100 А відмінно зараховано</p> <p>80 – 89 В добре зараховано</p> <p>70 – 79 С добре зараховано</p> <p>60 – 69 D задовільно зараховано</p> <p>50 – 59 E задовільно зараховано</p> <p>26 – 49 FX незадовільно не зараховано з можливістю повторного складання</p> <p>0-25 F незадовільно не зараховано з обов'язковим повторним курсом</p> <p>Поточний контроль і оцінювання проводиться безпосередньо на семінарських заняттях. Оцінювання курсу здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS.</p> <p>Поточне оцінювання – 70 балів (виконання практичних, тестових завдань);</p> <p>Виконання індивідуального завдання – 30 балів;</p> <p>Семестрова оцінка визначається як середнє арифметичне семінарських і практичних занять.</p>		
Лекційні і семінарські заняття	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію		

	<p>освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника і Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protseesu.docx.pdf. Поточний контроль і оцінювання проводиться безпосередньо на практичних і семінарських заняттях. Оцінювання курсу здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Поточне оцінювання – 70 балів (виконання практичних, тестових завдань); Виконання індивідуального завдання – 30 балів; Семестрова оцінка визначається як середнє арифметичне семінарських і практичних занять.</p>
Самостійна робота	Теоретичний матеріал, письмові завдання (аналіз сценічного мовлення за аудіо і відеозаписами), тестові завдання.
Вимоги до самостійної роботи	Для самостійної роботи студентів пропонуємо опрацювання додаткової літератури з питань курсу, перегляд відеозаписів (інтерв'ю з театральними діячами діаспори, уривки з театралізованих концертів і вистав, майстер-класи і т. ін.).
8. Політика курсу	
<p>Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Читецьке мистецтво української діаспори» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво. Предмет вивчення навчальної дисципліни – читецьке мистецтво діаспори: жанрово-стильові особливості виконання літературних творів, культура сценічного мовлення.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни «Читецьке мистецтво української діаспори» передбачають підготовку майбутнього фахівця за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, тому невід'ємно пов'язані з іншими дисциплінами, що передбачені навчальним планом: дисципліни «Акторська майстерність» «Мистецтво художнього слова», «Педагогіка вищої школи», «Методика викладання фахових дисциплін у середній та вищій школі», «Сучасні інформаційні технології».</p> <p>Вивчення курсу завершить підведення підсумків у формі заліку, що виставляють за результатами поточного контролю на практичних і семінарських заняттях, виконанням індивідуальних самостійних завдань (рефератів), пов'язаних із використанням набутих знань і вмінь. Залік може супроводжуватися усним опитуванням чи перевіркою знань, що відображають ступінь засвоєння студентами курсу навчальної дисципліни.</p> <p>Академічна доброчесність: Академічна доброчесність: Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf , метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчальних, науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та</p>	

впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування в Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності <https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-03-polozhennia-pro-komisiiu-z-pytan-etyky-ta-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи; Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) <https://cnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%83-%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%83-%D1%96%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96-%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8F-%D0%A1%D1%82%D0%B5%D1%84%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0-1.pdf>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету» Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Відвідування занять. Відвідування занять є важливим складником освітнього процесу. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять та опрацювання теоретичного матеріалу, стосовного тематики курсу – у формі індивідуальних самостійних робіт.

Неформальна освіта. Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи: <https://mon.gov.ua/news/platformi-dlya-vdoskonalennya-navichok-i-samorozvitku>

9. Література

Базова

1. Кукуруза Н. Взаємозв'язок мовознавства і літературознавства з практиками сценічного мистецтва в культурі української діаспори ХХ сторіччя. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 86. Том 2. С. 80–86.
2. Кукуруза Н. Джерелознавчі аспекти дослідження мистецтва слова в середовищі української діаспори ХХ сторіччя. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 71. Том 2. С. 72–78.
3. Кукуруза Н. Концепція Богдана Бойчука у вирішенні взаємодії літературного і театрального простору в середовищі української діаспори. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. праць мол. вчених. Дрогобич: державний педагогічний

університет імені І. Франка, 2021. Вип. 43. С. 37–41.

4. Кукуруза Н.В. Жанр ревію в мистецтві української діаспори: витоки, канон, імена, тематика. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку Науковий збірник. Випуск 34. Рівне : РДГУ, 2020. С. 186–192.

5. Кукуруза. Н. Національно-патріотична тематика в сценічному мистецтві української діаспори другої половини ХХ ст. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 28. Том 5. С.153–159.

6. Кукуруза Н.В. Універсалізм діяльності Бориса Береста у контексті професіоналізації мистецтва слова в середовищі української діаспори. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку. Науковий збірник. Випуск 46. Рівне : РДГУ, 2023. С. 85–92.

7. Кукуруза Н. Франкіана у мистецтві художнього слова української діаспори 2 пол. ХХ–ХХІ сторіччя. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Науковий збірник. Випуск 32. Рівне : РДГУ, 2019. С. 19–25.

Рекомендована

1. Гайдабура В. Летючий корабель Лідії Крушельницької. Студія Мистецького Слова в Нью-Йорку. Київ : Факт, 2006. 280 с.

2. Ревуцький Д. Живе слово : Теорія виразного читання для школи : Перевидання. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 200 с.

3. Кукуруза Н. Втілення літературної композиції в українському сценічному мистецтві: жанрова й формотворча специфіка, історична динаміка : автореф. дис. ... канд. мистецтвозн.: 17.00.02. Київ, 2016. 20 с.

4. Берест Б. Історія українського кіна. Наукове товариство ім.Т. Шевченка. Нью-Йорк, 1962. 272 с.

5. Ковалів П., Ковалів Б. Мистецтво слова : навч. посіб. Париж – Мюнхен : Громада, 1948. 113 с.

6. Кукуруза Н. Професійне виконавське мистецтво як вираз національної духовної та культурної спадщини української діаспори. Мистецькі духовні виміри української діаспори: кол. наук. монографія (ДутчакВ., КарасьГ., ДундякІ., КозінчукВ., Кукуруза Н., НовосядлаІ., Фабрика-ПроцькаО., Дудал., ФедорнякН., ОбухЛ., КурбановаЛ., СлоньовськаО.). Даллас, США : Primedia eLaunch LLC, 2020. С. 107–145.

7. Прокоп'як В. Б. Українська театральна культура Галичини періоду окупації (1941–1944 рр.) : автореф. дис... канд. миств. : спец. 26.00.01 / ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника». Івано-Франківськ, 2020. 16 с.

8. Ревуцький В. Нескорені березільці Йосип Гірняк і Олімпія Добровольська. Нью-Йорк : Об'єднання українських письменників «Слово», 1985. 201 с.

9. Антонович Д. Українська культура / з передмовою К. Костева. Мюнхен: Український Технічно-Господарський Інститут, 1988. 518 с.

10. Безклубенко С. Українська культура: погляд крізь віки: історико-теоретичні нариси. Ужгород: Карпати, 2006. 512 с.

11. Білас О. Форми культурного життя українців у Німеччині та Австрії (1939–1955): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 26.00.01 теорія та історія культури (мистецтвознавство). Львів, 2010. 17 с.

12. Дутчак В. Г. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя: монографія. Івано-Франківськ: Фоліант, 2013. 488 с.

13. Енциклопедія української діаспори / гол. ред. В. Маркусь. Нью-Йорк, Чикаго: Наукове товариство ім. Т. Шевченка в Америці, 2009. Т. 1. Сполучені штати Америки. Кн. 1. (А–К). 434 с.

14. Енциклопедія української діаспори / гол. ред. В. Маркусь. Нью-Йорк, Чикаго: Наукове товариство ім. Т. Шевченка в Америці, 2012. Т. 1. Сполучені штати Америки. Кн. 2. (Л–Р). 348 с.
15. Енциклопедія української діаспори / гол. ред. В. Маркусь. Нью-Йорк, Чикаго: Наукове товариство ім. Т. Шевченка в Америці, 2018. Т. 1. Сполучені штати Америки. Кн. 3. (С–Я). 525 с.
16. Енциклопедія Українознавства: Словникова частина / гол. ред. проф. д-р Володимир Кубійович. Перевидання в Україні. Львів: Молоде життя. 1993 –2000. Т.1 –10; Т.11. Доповнення і виправлення. 2003.
17. Гординський С. В обороні культури. Спогади, портрети, нариси. К., 2005. 360 с.
18. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник (С. М. Клапчук, Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін. ; за ред. С. М. Клапчука. 6-те вид., випр. і доп.). К.: Знання-Прес, 2007. 358 с.
19. Євтух В. Закордонне українство: навч. посібник (В. Б. Євтух, В. П. Трощинський, А. А. Попок). Київ: ВІК, 2005. 308 с.
20. Євтух В. Українська діаспора. Соціологічні та історичні студії (В. Євтух, В. Трощинський, А. Попок, О. Швачка). Київ: Вид-во УАННП «Фенікс», 2003. 228 с.
21. Євтух В. Етнічність: глосарій. К.: Вид-во НПУ ім. М. Драгоманова, 2009. 170 с.
22. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття. Івано-Франківськ: Типовіт. 2012. 1164 с.
23. Лазебник С. Закордонне українство: витоки та сьогодення. Київ: Вид-во «Істина», 2007. 160 с.
24. Максимюк С. З історії українського звукозапису та дискографії. Львів-Вашингтон: Видавництво Українського Католицького університету. 2003. 288с.
25. Мистецтво української діаспори / голов. ред. О. Федорук ; Ін-т мистецтвознав.,
26. фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України. К.:Тріумф, 1998 . (Повернуті імена).
27. Наріжний С. Українська еміграція: культурна праця української еміграції між двома світовими війнами. Прага, 1942. Ч.1. 368 с.
28. Блакитний Є. На еміграції (1942–1947) / Хмурий В., Дивнич Ю., Блакитний Є. В масках епохи. Новий Ульм, 1948. С. 58–68.
29. Василенко Р. Життя в гримі та без (шляхами діаспори): мемуари, поезії, публіцистика. Київ : Рада, 1999. 628 с.
30. Гайдабура В. Летючий корабель Лідії Крушельницької. Студія Мистецького Слова в Нью-Йорку. Київ : Факт, 2006. 280 с.
31. Гайдабура В. Театр, розвіяний по світу. Феномен сцени повоєнної української діаспори. Німеччина, Австрія, Франція, США, Канада, Австралія. Київ : Києво-Могилянська академія, 2013. 404 с.
32. «Слово пламенем взялося...» Мистецтво живого українського слова: збірник, присвячений пам'яті мистця- декляматора Юліана Геніка-Березовського / Ред. Богдан Гошовський. Торонто : «Євшан-Зілля», 1972. 224 с.
33. Театр-Студія Йосипа Гірняка й Олімпії Добровольської». Упорядник Богдан Бойчук. Нью-Йорк : В-во Нью-Йоркської Групи, 1975. 348 с.
34. Покальчук Ю. Українці у Великій Британії. Львів: Кальварія, 1999. 144 с.
35. Трощинський В. Українці в світі (В. П. Трощинський, А. А. Шевченко). К. : Видавничий Дім «Альтернативи», 1999. 352 с. [Україна крізь віки. Т. 15].
36. Українське мистецтво в полікультурному просторі: навчальний посібник, Л. Кондрацька. К. : Єскоб, 2000. 270 с.

<https://www.youtube.com/watch?v=NJCPveprt-A&t=70s>
<https://www.youtube.com/watch?v=UIhAiwZMir4>
<https://www.youtube.com/watch?v=lphiUOOnXCE>
<https://www.youtube.com/watch?v=N8J-ykG71yg>
<https://www.youtube.com/watch?v=SetpINMDVK8&t=61s>
<https://www.youtube.com/watch?v=4KDpJzxoBaA>
<https://www.youtube.com/watch?v=v-ppBAfA3O4>
<https://www.youtube.com/watch?v=1zvJFpncu18>

10. Перелік рекомендованих тем для самостійного творчого завдання

1. Театр Слова в Америці. Й. Гірняка і О. Добровольської
2. Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької
3. Творчість письменника М. Понеділка на літературній естраді
4. Репертуарна афіша читецького мистецтва Й. Гірняка
5. Особливості сценічного мовлення Й. Гірняка (за аудіозаписами).
6. Читецьке мистецтво українців діаспори: особливості репертуару
7. Читецьке мистецтво І. Бернацького
8. Поетичний театр «Істина» Л. Митничук в Чикаго
9. Театралізовані постановки за поезією Б. Бойчука в Україні
10. Читецьке мистецтво А. Василенка
11. Художнє слово в театральній-педагогічній діяльності Л. Крушельницької
12. Театральній-педагогічна діяльність О. Добровольської
13. Аналіз сценічного слова в творчій діяльності читця Ю. Геніка-Березовського

Доцент Кукурюза Н. В.